

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я СУМСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКА ОБЛАСНА НАУКОВА
МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА

Проблема больових синдромів у медичній практиці

Бібліографічний список

Суми–2021

***Відповідальний за
випуск:***

Пономаренко О.І., директор

***Матеріал підго-
тувала:***

**Савицька М.В., бібліотекар відділу
комплектування, бібліотечної обробки
літератури та каталогізації**

***Комп'ютерний
набір та верстка:***

Савицька М.В.

За визначенням, біль являє собою неприємне сенсорне і емоційне переживання, пов'язане з дійсним або потенційним ушкодженням тканин, або таке, що описується в термінах такого ушкодження. Біль можна поділити на ноцицептивний, невропатичний, психогенний та змішаний. Гострий біль триває до 6 місяців, є переважно ноцицептивним і відповідає на аналгетики. Натомість хронічний біль триває довше 6 місяців, зазвичай є невропатичним, має повільно прогресуючий характер. Відповідь на аналгетики при невропатичному болю дуже слабка або відсутня.

Близько 70% усіх відомих захворювань супроводжуються болем. Від больового синдрому тієї чи іншої етіології страждає кожна п'ята людина працездатного віку. Поширеність хронічного болю у загальносвітовій популяції за даними різних авторів становить 2-50%. Незважаючи на це, до 75% хворих з болем не звертаються до лікаря.

Проблема болю з давніх часів турбувала людство, тому філософи та науковці різного профілю створювали власні теорії болю та вивчали перебіг больових синдромів. Відносно недавно сформувалися поняття гострого та хронічного, фізіологічного та патологічного болю. Патологічний біль втрачає корисний адаптивний характер і стає своєрідним окремим захворюванням. Проблема болю є мультидисциплінарною, що обґрунтовує доцільність багатогранного підходу до діагностики та лікування.

Одним із важливих аспектів у лікуванні є підбір адекватного знеболення. Тримати біль під контролем допоможуть рекомендації ВООЗ, згідно яких анальгезуючі препарати підбираються відповідно до сили проявів больового синдрому.

Рекомендаційний список створено з метою інформаційної підтримки спеціалістів первинної ланки.

Даний рекомендаційний список є оглядом книжкових видань та публікацій.

Матеріал подається в алфавітному порядку авторів або назв.

1. Барса М. М. Тривалість блокади периферичних нервових сплетьєнь розчином бупівакаїну низької концентрації залежно від використаного ад'юванта / М. М. Барса // Біль, знеболєння та інтенсивна терапія. – 2020. – № 3. – С. 9-16.

У статті запропоновано нову комбінацію місцевого анестетика та різних ад'ювантів; порівнюється тривалість післяопераційної аналгезії після блокади периферичних нервових сплетьєнь розчином бупівакаїну низької концентрації з дексамєтазоном та розчину бупівакаїну низької концентрації з дексамєтазоном та епінефрином; описано можливість проведення ортопєдичних оперативних втручань без використання наркотичних анальгетиків.

2. Больовий синдром при сєчокам'яній хворобі: переваги застосування комбінованих препаратів // Здоров'я України. Серія : «Хірургія. Ортопєдія. Травматологія. Інтенсивна терапія». – 2020. – № 3. – С. 18.

У статті описано сучасні принципи менеджменту пацієнтів із нефролітіазом та його ускладненням – нирковою колькою. Також детально розглянуто переваги поєданого застосування нестероїдних протизапальних препаратів та спазмолітиків в усунєнні больового синдрому при сєчокам'яній хворобі.

3. Ефективна патогенетична терапія больового синдрому в гінекології // Здоров'я України. Серія : «Акушерство. Гінекологія. Рєпродуктологія». – 2020. – № 2. – С. 9.

У статті представлено особливості лікування больового синдрому в гінекологічній практиці.

4. Інтегровані підходи до купірування больового синдрому при наркотичній залежності : методичні рекомендації (168.16/70.17). – Київ, 2017. – 24 с.

В даних методичних рекомендаціях запропоновано способи лікування больового синдрому, які дозволять ефективно купірувати клінічні симптоми больових порушень та нормалізувати емоційний та психофізіологічний стан хворих на наркотичну залежність.

5. Корж О. М. Головний біль у практиці сімейного лікаря / О. М. Корж // Здоров'я України. – 2020. – № 6. – С. 52-53.

У статті представлено коротку класифікацію головного болю, його епідеміологію, обстеження і тактику ведення пацієнта з головним болем.

6. Красносельский Н. В. Физиология, диагностика и лечение болевого синдрома в онкологии / Н. В. Красносельский, Е. Н. Крутько, А. Н. Белый. – Харьков : ТОВ Планета-Принт, 2018. – 96 с.

В книге рассмотрены современные аспекты интенсивной терапии болевого синдрома в онкологии, представлены результаты различных исследований по данной проблеме украинских и зарубежных ученых, показаны алгоритмы с четкими критериями оценки эффективности их использования.

7. Лікування періопераційного болю у літніх пацієнтів з переломом проксимального відділу стегна: рандомізоване контрольоване дослідження / Ю. Л. Кучин, І. А. Токар, К. Ю. Белка, В. Ю. Артеменко // Біль, знеболення та інтенсивна терапія. – 2020. – № 3. – С. 25-29.

У статті висвітлено ефективність та безпечність різних технік періопераційного знеболення та анестезії пацієнтів з переломами проксимального відділу стегна: загальна анестезія та системна аналгезія, нейтраксіальна (спінальна) анестезія, компартмент псоас блок у комбінації з блоком сідничного нерва.

8. Мигаль І. І. Регіонарні методи знеболювання після корекції лійкоподібної деформації грудної клітки за Nuss / І. І. Мигаль, У. А. Фесенко // Біль, знеболення та інтенсивна терапія. – 2020. – № 3. – С. 55-61.

У статті розміщено порівняльний аналіз ефективності контролю болю застосуванням різних методів регіонарного знеболення після корекції лійкоподібної деформації грудної клітки за Nuss.

9. Міщенко В. М. Біль у спині: сучасний погляд на патогенез та лікування / В. М. Міщенко, К. В. Харіна // Здоров'я України. Серія : «Неврологія. Психіатрія. Психотерапія». – 2020. – № 3. – С. 27-30.

У статті міститься інформація щодо факторів ризику, етеології, патогенезу та особливостей ведення пацієнтів із болем у спині.

10. «Нехірургічні» аспекти успішної імплементації принципів Fast track в роботу хірургічної клініки: наш досвід / О. П. Стеценко, О. Ю. Іоффе, М. С. Кривоустов [та ін.] // Біль, знеболення та інтенсивна терапія. – 2020. – № 4. – С. 63-70.

У статті оцінено ефективність імплементації принципів Fast track в роботу хірургічної клініки.

11. Орос М. М. Біль у стопі: погляд невролога / М. М. Орос, В. В. Грабар // НейроNEWS. – 2020. – № 1. – С. 23-30.

У статті висвітлено «неврологічні» причини болю у стопі, в курації яких саме неврологу належить провідна роль. Також надано алгоритм обстеження та лікування пацієнтів із болем стопи.

12. Орос М. М. Діагностика та лікування болю в спині в практиці сімейного лікаря / М. М. Орос, Н. І. Фістер // Здоров'я України. – 2020. – № 22. – С. 39-40.

У статті акцентовано увагу передусім лікарів загальної практики – сімейної медицини на можливих факторах ризику, причинах виникнення, вікових аспектах, особливостях клінічної картини та діагностичного пошуку, коли провідним синдромом є біль у спині.

13. Сегментарная электростимуляция и базовая фармакотерапия в лечении хронического простатита/синдрома хронической тазовой боли / И. И. Горпинченко, К. Р. Нуриманов, Е. А. Недогонова [и др.] // Здоровье мужчины. – 2020. – № 1. – С. 33-38.

В статье дана оценка эффективности и безопасности сегментарного воздействия синусоидального электрического тока самостоятельно и в комплексе с базовой фармакотерапией в лечении хронического простатита/синдрома хронической тазовой боли.

14. Слободін Т. М. Проблема болю у спині: оптимальні методи лікування спондилоартрозу / Т. М. Слободін // Здоров'я України. Серія : «Неврологія. Психіатрія. Психотерапія». – 2020. – № 4. – С. 35.

У статті надано інформацію щодо диференційної діагностики, патогенезу, алгоритму лікування болю у спині. Наведені нові дані про кардіальні ризики під час застосування нестероїдних протизапальних препаратів.

15. Слободін Т. М. Як не допустити хронізації больових синдромів? / Т. М. Слободін // Здоров'я України. Серія : «Неврологія. Психіатрія. Психотерапія». – 2020. – № 3. – С. 19.

Стаття знайомить з факторами ризику хронізації болю, надано рекомендації щодо лікування пацієнтів із депресією та порушеннями сну.

16. Структурные особенности уретры у больных с уретральным болевым синдромом / О. С. Стрельцова, Е. Б. Киселева, М. А. Молви, В. Ф. Лазукин // Здоров'я України. Серія : «Урологія. Нефрологія. Андрологія». – 2020. – № 2. – С. 33-35.

Статья знакомит с впервые проведенным исследованием состояния уретры прижизненным методом визуализации – кросс-поляризационной оптической когерентной томографией. В результате исследований выявлены патогенетические аспекты развития уретрального болевого синдрома.

17. Суханова А. А. Роль мышечно-фасциального синдрома и дисфункции в развитии синдрома хронической тазовой боли у женщин (Обзор литературы) / А. А. Суханова, Р. В. Осадчук // Здоровье женщины. – 2020. – № 5-6. – С. 103-108.

В статье рассматривается роль мышечно-фасциального синдрома и дисфункции в развитии синдрома хронической тазовой боли у женщин, приведены методы диагностики и лечения данной патологии.

18. Терещенко О. Роль топічних нестероїдних протизапальних препаратів у лікуванні болю в м'язах і суглобах: огляд міжнародних клінічних рекомендацій / О. Терещенко // Здоров'я України. – 2021. – № 4. – С. 11.

У статті розміщено огляд міжнародних клінічних рекомендацій щодо ролі топічних нестероїдних протизапальних препаратів у лікуванні болю в м'язах і суглобах.

19. Хиць А. Р. Нейропатичний біль: сучасна фармакологічна терапія / А. Р. Хиць // Український медичний часопис. – 2020. – Т. 1, № 3. – С. 65-67.

У статті представлені сучасні підходи до терапії нейропатичного болю, описана ефективність і безпека застосування сучасних габапентиноїдів на прикладі прегабалігну (Неогабін) та нуклеотидів у комбінації з вітаміном В₁₂ та фолієвою кислотою (Нейрістон®).

20. Хронічний тазовий біль у жінок: рекомендації лікарю первинної ланки щодо ведення пацієнток // Здоров'я України. – 2020. – № 1. – С. 32-34.

У статті містяться рекомендації лікарю первинної ланки щодо ведення пацієнток з хронічним тазовим болем.

21. Циклобензаприн пролонгованої дії у лікуванні болю у спині та шиї // Український медичний часопис. – 2020. – Т. 1, № 3. – С. 69-71.

У статті представлено інформацію про м'язовий релаксант циклобензаприн пролонгованої дії, що призначається для лікування болю, зокрема у спині та шиї.

Відгуки та пропозиції просимо надсилати за адресою:

**40030, м. Суми,
вул. Петропавлівська, 105
Сумська обласна наукова медична бібліотека
Тел/факс: 655-106
Тел: 62-23-57
Електронна адреса: sumy_mb@ukr.net**